

19.5.2014

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite Lausuntopyyntö 29.4.2014

Asia: Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Uudenmaan ELYn ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue on antanut edellisestä asetusluonnoksesta lausunnon 29.8.2013. Uudenmaan ELYn Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen edustaja Jarmo Kitula on osallistunut asetusluonnoksen valmistelutyöryhmän työhön.

Ympäristöministeriö pyytää lausunnonantajia huomioimaan nyt annettavissa lausunnoissa erityisesti seuraavat asetusehdotuksen pykälät, jotka ovat muuttuneet olennaisilta osilta ensimmäisen lausuntokierroksen lausunnoissa annetun palautteen perusteella:

- 5 § Lannan varastointi
- 6 § Pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointi
- 10 § Lannoitteiden käyttö
- 11 § Typpilannoitemäärät

Uudenmaan ELY pyytää huomioimaan seuraavat asiat asetuksen jatkovalmistelussa.

Asetusluonnoksessa on merkittävästi kiristetty lannan ja lannoitteiden käyttöä ja varastointia koskevia ehtoja verrattuna aikaisempaan säädökseen. Lannan ja lannoitevalmisteiden varastointia koskevat uudistukset aiheuttavat sekä kotieläin- että lantaa säännöllisesti

vastaanottaville kasvinviljelytiloille suuria kustannuspaineita. Uudistuksen vaarana on ravinteiden hyötykäytön vähentyminen ja ravinnevirtojen suuntautuminen maatalouden ulkopuolelle. Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden hyötykäyttöä ei tule rajoittaa liian tiukoilla varastoimisvaatimuksilla.

Vaatus patteroitavan lannan ja lannoitevalmisteen 30 %:n kuiva-aine pitoisuudesta on liian korkea ja vaikeasti valvottava asia. Käytännössä naudan ja sian kuivikelannan patterointi ja lyhytaikainen varastointi pellolla olisi mahdotonta ilman erittäin runsasta eläinsuojan kuivitusta tai lannan prosessointia. Korkea kuiva-ainevaatus voi johtaa vesiensuojelun kannalta huonoon lopputulokseen koska se lisää lannan levityspainetta tilakeskuksen lähipelloille.

Asetuksessa ehdotettu kuivalannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden kahden viikon varastomisaika pellolla on hyvä valvonnan selkeyden sekä tilan töiden järjestelyn kannalta. Nykytilanteessa näin on toimittu, vaikkei nykyinen asetus sitä varsinaisesti mahdollistakaan.

Lantaloiden kattamisvelvoite tulee jatkossakin määrätä tapauskohtaisesti harkitussa ympäristöluvassa tai asemakaavassa. Kattamisen kustannus on kohtuuton verrattuna saavutettuun ilmastohyötyyn varsinkin jos lanta on mullattava myös keväällä. Hajuhaitat vähenevät kattamisen kautta mutta hajuhaittoja aiheuttavat lantavarastot tulevat muutenkin katettavaksi eläinsuojien ympäristölupien kautta.

Sallittu lannoitteiden levitysaika vastaa pitkälti nykykäytäntöä. Lantojen kevätmuokkaus lisää tilojen työmäärää jo muutenkin kiireisen kevätkauden aikaan. Kevätmuokkaus voi johtaa lantojen lisääntyvään hyödyntämiseen tilakeskuksen lähipelloilla koska lannan muokkaukseen ei ole aikaa. Kuivalannan hyödyntäminen suorakylvössä on käytännössä mahdotonta jos asetusehdotusta ei muuteta.

Kaivoille ja lähteille esitetty lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita koskeva 30–100 metrin suojavyöhyke on hyödyllinen ja vastaa nykykäytäntöä.

Asetusluonnoksessa ehdotetut typpilannoitemäärät ovat melko korkeita mutta kuitenkin hyväksyttävissä nykyisin käytettäviin lannoitemääriin verrattuna. Uuden ympäristökorvausjärjestelmän valmistelun lähtökohtana on ollut viljelijöiden laaja sitoutuminen. Ympäristökorvausjärjestelmän valmistelu on edennyt pitkälle, joten voidaan olettaa, että sen sisältö ei enää oleellisesti muutu. Nitraattiasetuksen typpilannoitemäärät ovat lopulta melko merkityksettömiä koska viljelyä säätelee ympäristökorvauksen huomattavasti alemmat lannoitusmäärät.

Asetusehdotuksessa esitetty tapa suunnitella lannoitus lanta-analyysin ja asetuksen liitteessä 2 esitettyjen ohjearvojen keskiarvon perusteella on ristiriitainen ympäristökorvausjärjestelmän ehtojen kanssa. Ympäristökorvausjärjestelmässä viljelijän on valittava jompikumpi vaihtoehto.

Nykyinen nitraattiasetus on vanhentunut maataloussektorin kehittymisen myötä. Uusi asetus tulee saattaa voimaan mahdollisimman pian, jotta nykyiseen lainsäädäntöön liittyvä tulkinnanvaraisuus vähenisi. Ajan tasalla oleva lainsäädäntö on sekä ympäristön että maatalouden etu.

Uudenmaan ELY toivoo, että ympäristöministeriö päivittää kotieläintalouden ja hevostallien ympäristönsuojeluohjeet asetuksen astuttua voimaan.

Johtaja

Satu Pääkkönen

Suunnittelija

Johan Sundberg